

Književnost

Stanko Leben: Problem Dantejeve Beatrice. Uvod v monografijo o Beatrici kot pesniškem liku. Z. M. P., 1940.

Knjižica, ki je lansko leto izšla pri »Modri ptici«, je plod avtorjevih prizadevanj, osvetliti zamotani problem Dantejeve Beatrice, ki je v preteklosti in še v današnjih časih vzbuja nešteto polemik med raziskovalci Dantejeve osebnosti in njegovega dela. Je to uvod v obširneje zasnovano razpravo o Beatrici kot pesniškem liku in kot tak problem samo nakazuje, ne da bi ga reševal.

Problem, kot ga zastavi in nakaže avtor, je le del važnega, tako rekoč centralnega problema vse literarne vede, namreč vprašanja odnosa umetnika do življenja. Zato pisatelj k zastavljenemu smotru pristopa polagoma in se loti svoje specialne naloge šele nato, ko je poprej zadosti osvetlil in na številnih zgledih obrazložil bistvo zgoraj navedenega teoretičnega vprašanja. Na posebno tipičnem in nazornem primeru Goethejevega Wertherja, kateremu posveti celo prvo poglavje svoje razprave, pokaže avtor odnos med realno doživetim na eni strani in s pomočjo pesnikove fantazije poustvarjenim življenjem, t. j. umetnino, na drugi strani. Zavrača naziranje, da so literarne umetnine zgolj neposredne izpovedi pesnikovih ali pisateljevih doživetij in dosledno temu izloča dnevnik in pismo kot neliterarni tvorbi, ker imata le preveč oseben, avtobiografski značaj. V najožji zvezi s tem in le končna posledica tega mnenja je zavrnitev biografske metode kot edinega sredstva za preučevanje in raziskovanje pesnikovega dela. Študij in poznanje dejstev